

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори МДТ «Донишгоҳи давлатии
Бухара ба номи Носири Хусрав»,

Доктори илми биология, профессор
Давлатзода С.Х.

05 2023

ТАҚРИЗИ

муассисаи пешбар ба диссертатсияи Саидғанизода Саидсултонхон дар мавзуи “Хусусиятҳои бадеӣ ва услубии насри Аҳмади Ғаззолӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктор PhD - доктор аз рӯи ихтисоси 6D021400- Адабиётшиносӣ (6D021403-Таърихи адабиёт, равобити адабӣ)

Мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба ихтисос ё соҳаи илм.

Диссертатсияи Саидғанизода Саидсултонхон дар мавзуи “Хусусиятҳои бадеӣ ва услубии насри Аҳмади Ғаззолӣ” ба шиносномаи ихтисоси 6D021400 - Адабиётшиносӣ (6D021403 -Таърихи адабиёт, равобити адабӣ) мутобиқат дорад.

Таҳқиқу баррасии вежагиҳои сабқиву мавзуии насри классикии форсу тоҷик дар шумори масоили мубрами адабиётшиносии тоҷик қарор гирифтааст, ки тайи солҳои охир ба он таваҷҷуҳи махсус зоҳир мешавад. Хосатан, таҳқиқу баррасии ҷанбаҳои ҳунари, бадеӣ, сабкии осори мансури ирфонӣ, ки як шоҳаи муҳими насри классикии форсу тоҷикро ташкил медиҳад, тайи солҳои охир тамоюли тоза касб намуд. Дар ин миён таҳқиқоти арзишманди донишмандони соҳибноми тоҷик - Худой Шариғзода, Носирҷон Салимӣ, Матлубаи Мирзоюнус, Умеда Ғафқорова ва дигарон дар робита ба насри ирфонии форсу тоҷик арзишу аҳамияти хоса касб намуда, тамоюлҳои тозаи таҳқиқиро ба вучуд оварданд, ки бо раҳнамоии онҳо пажӯҳишгарони муайяне ба таълифи рисолаҳои илмӣ роҷеъ ба сарчашмаҳои мухталифи насри ирфонӣ муваффақ гардиданд.

Тавре маълум аст, силсилаи таҳқиқоти анҷомёфта дар робита бо осори насрии Абдуллоҳи Ансорӣ, Аттори Нишопурӣ, Мавлонои Балхӣ, Шаҳобиддини Сухравардӣ, Абдуррахмони Ҷомӣ ва дигар нависандагони адабиёти ирфонии форсу тоҷик ба қалам омадаанд. Мутаассифона, осори насрии яке аз намояндагони барҷастаи насри ирфонии форсу тоҷик Аҳмади Ғаззолӣ то кунун дар сатҳи матлуб ва дар сурати як диссертатсияи мустақил

таҳқиқ нашуда буд. Аз ин рӯ, диссертатсияи Саидғанизода Саидсултонхон дар мавзуи “Хусусиятҳои бадеӣ ва услубии насри Аҳмади Ғаззолӣ” аз аввалин пажӯҳишоте ба шумор меравад, ки дар он ҷанбаҳои сабкиву мавзуи ду асари муҳимми ӯ - “Савонех ул-ушшоқ” ва “Рисолат-ут-туюр” ба риштаи таҳқиқ кашида шудааст.

Саҳми шахсии докталаб дар ҳалли масъалаҳои илмӣ ё коркарди проблемаи илмӣ бо арзёбии аҳамияти он. Сохтори умумии таҳқиқот ва банду басти он, зарурат ва аҳамияти баргузории таҳқиқ, дараҷаи омӯзиши мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои асосии масъалаҳои таҳқиқшаванда, мавзӯ, масоил ва соҳаи таҳқиқот, навгонӣ ва бозёфтҳои илмии таҳқиқ ва аҳамияти амалии он, нуқтаҳои ба ҷимоя пешниҳодшаванда ва хулосаю натиҷагирӣҳои муаллиф саҳм ва нуқтаи назари ӯро нисбат ба мавзуи пажӯҳиш инъикос менамояд.

Диссертант зимни таҳқиқи масъалаҳои ба мавзӯ алоқаманд аз равишҳои муосири адабиётшиносӣ, аз қабилӣ усулҳои муқоисавӣ-таърихӣ, тавсифӣ-таҳлилӣ, таҳқиқӣ-қиёсӣ, сохторшиносӣ ва дигар тарзу равишҳои таҳқиқи осори адабӣ истифода карда, бори нахуст ба таври комплексӣ масъалаҳои ба таҳқиқи насри ирфонии Аҳмади Ғаззолӣ дахлдоштаро дар қолаби қори диссертатсионӣ баррасӣ ва ҷамъбаст кардааст. Аҳамияти мавзуи диссертатсия дар он зоҳир мешавад, ки то кунун дар адабиётшиносии тоҷик роҷеъ ба арзишҳои адабиву мавзуии рисолаҳои Аҳмади Ғаззолӣ таҳқиқоти алоҳида ба анҷом нарасидааст ва ин пажӯҳиш бори нахуст дар самти муайян намудани сабку шеваи нигориш ва дигар вежагиҳои насри ин нависандаи соҳибном сурат мегирад.

Дар баробари ин, метавон таъкид дошт, ки ҳарчанд то кунун дар таълифоти Худой Шарифзода, Носирҷон Салимӣ, Баҳром Мирсаидов ва дигарон дар робита ба вазъи ташаккули насри ирфонии форсу тоҷик, инчунин таҳаввули дostonҳои рамзӣ дар адабиёти гузаштаи мо нақду назарҳои муайяне баён гардидаанд, вале таҳқиқи ҷанбаҳои хунариву мавзуии расоили “Савонех-ул-ушшоқ” ва “Рисолат-ут-туюр”-и Аҳмади Ғаззолӣ дар таҳқиқи Саидғанизода Саидсултонхон бори аввал ба таври густарда ва ҷудоғона сурат гирифта, муқаррар сохтааст, ки дар ҳақиқат, таълифоти мазкури ин мутафаккир ва нависандаи соҳибназар на танҳо ба рушди насри ирфонии тоҷик нақши муассир гузоштааст, балки ба ташаккули назми суфиёнаи форсу тоҷик низ муассир омада, ки ба назм

дароварда шудани ҳикоёте аз ин осор дар маснавиҳои Саной ва Мавлоно шореҳи ҳақиқати ин амр аст.

Натиҷаҳои мушаххаси илмӣ, ки барои он ба довтолаб додани дараҷаи илмӣ дархостшаванда мумкин аст. Диссертатсияи Саидғанизода Саидсултонхон аз се боб ва фаслҳои гуногун иборат мебошад, ки ҳар яки онҳо ба проблемаҳои муҳимми хурду бузурги марбути насри ирфонии форсу тоҷик, бахусус “Савонех-ул-ушшоқ” ва “Рисолат-ут-туюр”-и Аҳмади Ғаззоли ихтисос доранд.

Навгони илмӣ диссертатсия дар он равшан мегардад, ки дар он бори аввал ду намунаи барҷастаи насри ирфонии форсу тоҷик - “Савонех-ул-ушшоқ” ва “Рисолат-ут-туюр”-и Аҳмади Ғаззоли аз назари сохтор, мухтаво, мундариҷа, сабки таълиф, арзишҳои адабиву бадеӣ ба риштаи таҳқиқ кашида шуда, шарҳҳои ба “Савонех” навишташуда, аз ҷумла як шарҳи манзуми он, бори аввал барои аҳли таҳқиқ манзур ва муаррифӣ гардидаанд. Дар диссертатсияи Саидғанизода Саидсултонхон аввалин бор ҷойгоҳи Аҳмади Ғаззоли дар насри ирфонии форсу тоҷик ва саҳму мақоми ӯ дар ташаккул ва таҳаввули наср дар адабиёти гузаштаи мо мавриди баррасӣ қарор гирифтааст. То кунун чанд таълифоте, ки анҷом ёфтаанд, бештар нависандаро ҳамчун файласуф ва мутафаккири барҷаста муаррифӣ намудаанд ва ин аз ҷумлаи аввалин таҳқиқотест, ки арзишҳои адабиву бадеии осори Аҳмади Ғаззолиро аз дидгоҳи адабиётшиносӣ муқаррар намудааст.

Эътимоднокии натиҷаҳои тадқиқ дар он ба субот мерасад, ки дар ҷараёни таҳқиқи масоили меҳварӣ диссертант аз таҷрибаҳо ва равишҳои пажӯҳишии адабиётшиносии ватанӣ хориҷӣ истифода намуда, ба натиҷаҳои муайян расидааст. Ба таври кулӣ, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои тадқиқот аз дақиқ будани маълумоти мазкур, мутобиқати ҳаҷми маводи пажӯҳишӣ, коркарди натиҷаҳои бадастомада, миқдор ва ҳаҷми мақолаҳои ҷопнамуда ва интиҳоби дурусти равишҳои тадқиқот муқаррар мегардад. Хулоса ва тавсияҳои дар асоси таҳқиқи мавзӯ бадастомада дурнамои куллии мавзӯи тадқиқоти илмиро мушаххас менамоянд.

Аҳамияти назарӣ ва амалии таҳқиқ дар он зоҳир мешавад, ки натиҷаҳои таҳқиқот ва равишҳои мавриди истифодаи диссертант дар ҷараёни таҳқиқи масоили куллии насри классикии форсу тоҷик, ҷанбаҳои адабиву бадеии осори мансур ва дигар масоили адабиётшиносӣ аз ҷониби пажӯҳишгарони ҷавон, аспиранту докторантон ва магистрантон мавриди

истифода қарор хоҳанд гирифт. Матолиби диссертатсия барои анҷом додани таҳқиқоти дигар ба ҳукми маводи иловагӣ ва ёрирасон истифода хоҳад шуд.

Диссертант дар доираи пажӯҳиши хеш 12 мақола ба нашр расонидааст, ки аз ҷумлаи онҳо 4 адад дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интишор ёфтаанд. Мақолаҳои нашргардида нуктаҳои асли, натиҷа ва муҳтавои асосии диссертатсияро таҷассум намуда, саҳми шахсии муаллифро бозгӯӣ мекунанд.

Диссертатсияи Саидғанизода Саидсултонхон аз муқаддима, 3 боб, 11 фасл, хулоса, феҳристи адабиёти истифодашуда ва рӯйхати интишороти муаллиф иборат аст.

Дар муқаддимаи диссертатсия муҳимият ва муҳаббат, дараҷаи омӯхта шудан, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқи мавзӯ, равишҳо ва методологияи таҳқиқот, нағзҳои илмӣ, сарчашмаҳои ва дигар падидаҳои муҳими вобаста ба шеваи ниғорид, мутобиқати он ба рамзи ихтисоси ҳимояшаванда, нуктаҳои меҳварӣ барои пешниҳод ба ҳимоя муқаррар ва ба таври дақиқ мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд.

Боби аввали диссертатсия “Рӯзгор ва осори Аҳмади Ғаззоли” унвон дошта, аз се фасл иборат мебошад. Дар фасли аввали ин боб диссертант нахуст масъалаи ҳаёти сиёсӣ ва илмӣ фарҳангии замони зиндагии Аҳмади Ғаззолиро мавриди таҳлилу баррасӣ қарор дода, зимнан заминаҳои таърихӣ ривоҷи адабиётро бар асоси пайванд ба муҳити сиёсӣ ва иҷтимоӣ таҳқиқ кардааст. Дар баробари таҳқиқи авзои сиёсӣ ба диссертант муяссар гардидааст, ки қабл аз вуруд ба асли матлабҳои таҳқиқии боби мазкур дар фасли алоҳида масъалаи заминаҳои таърихӣ ва иҷтимоӣ зухури осори орифоноро дар қарнҳои XI-XIII амиқан таҳлилу баррасӣ карда, ҷойгоҳи Аҳмади Ғаззолиро дар ин раванд муқаррар созад. Дар идомаи баррасиҳои анҷомдодаи диссертант рӯзгор ва мероси адабиву ирфонии Аҳмади Ғаззоли мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст. Дар асоси мутолеа ва омӯзиши матолиби тазкираҳо ва осори таҳқиқӣ диссертант муҳимтарин нуктаҳои рӯзгор ва мероси бозмонда аз ин нависанда, осори мансуб ба ӯро ба риштаи таҳқиқ қашидааст. Тибқи таҳқиқоти анҷомдода диссертант бисту се асари насрии Аҳмади Ғаззолиро муаррифӣ кардааст, ки бахше аз онҳо то замони мо омада нарасидаанд ва танҳо дар феҳристи нусхаҳои хаттии китобхонаҳо аз ин осор ёд шудааст.

Боби дувуми диссертатсия “**Сохтору мухтаво ва чойгоҳи осори насри Аҳмади Ғаззоӣ дар насри форсу тоҷик (дар мисоли “Савонех-ул-ушшоқ” ва “Рисолат-ут-туюр”)**” ном дошта, аз панҷ фасл таркиб ёфтааст. Дар фасли аввали ин боб дар мавриди нусхаҳои хаттии “Савонех-ул-ушшоқ” ва “Рисолат-ут-туюр” сухан меравад ва бо мутолеаи феҳристон ва сарчашмаҳои дигар, аз ҷумла феҳристи Аҳмади Мунзавӣ, нодиртарин нусхаҳои хаттии ин ду асари Аҳмади Ғаззоӣ дар китобхонаҳои кишварҳои Эрон, Туркия, Инглистон, Фаронса, Ҳиндустон муаррифӣ карда шудааст. Бар пояи тадқиқоти диссертант 26 нусхаи “Савонех-ул-ушшоқ” дар китобхонаҳои гуногуни олам мавҷуд аст, ки имкони тасхеҳи насри илмӣ - интиқодии онро фароҳам меоварад. Дар фаслҳои дувум ва савуми ин боб сохтор ва мухтавои ҳар ду рисола таҳқиқ шуда, муқаррар гардидааст, ки “Савонех-ул-ушшоқ” бо анғезае, ки аз ҷониби муридони Аҳмади Ғаззоӣ дар вучуди вай эҷод гардид, навишта шудааст. Ин рисола аз муқаддима ва 77 фасл таркиб ёфтааст ва ҳарчанд рисолаи начандон бузург аст, аммо ба раванқи насри ирфонӣ, хоса дар шарҳу тафсири мазомини орифонаи ишқ дар адабиёти тоҷик нақши муассир гузоштааст. Ба таҳқиқи диссертант “Рисолат-ут-туюр” достони рамзӣ-фалсафӣ буда, дар силсилаи осори ирфонии марбут ба парандагон ба қалам омада, барои раванқи инчунин осор таъсири пурфайз гузоштааст. Диссертант махсусан таъсири ин асари хурди насриро ба маснавии маъруфи “Мантиқ-ут-тайр”-и Аттор бо далелҳои қотеъ бозгӯӣ кардааст, ки ҳосили чунин баррасиҳои илмӣ қобили тавачҷуҳ мебошанд. Дар фасли дигари ин боб масъалаи шуруҳи “Савонех”-и Ғаззоӣ ва арзишҳои адабии онҳо дар меҳвари баррасиҳои илмии муаллиф қарор гирифтаанд. Дар заминаи пажӯҳиш муқаррар шудааст, ки аз замони таълифи ин асари Аҳмади Ғаззоӣ то кунун ба ин рисолаи ӯ 7 шарҳ навишта шудааст, ки яке аз онҳо манзум мебошад. Нуфузи шуруҳи мазкур низ далел ба шухрату маҳбубияти асари мавриди назар дар таърихи адабиёти форсу тоҷик ба шумор меояд.

Боби савуми диссертатсия “**Аҳамияти адабии осори насри Аҳмади Ғаззоӣ (дар мисоли “Савонех-ул-ушшоқ” ва “Рисолат-ут-туюр”)**” ном дошта, дар фасли аввали он ҷанбаҳои сабкии насри муаллиф мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор гирифтааст. Ба таъкиди диссертант, “Китоби Аҳмади Ғаззоӣ мисли ҳамаи осори мутасаввифа аз шеваи сухани марсум, яъне расмшудаи аср берун омада, ба силсилаи сухани орифони пешин мепайвандад. Аз он аст, ки дар баррасии шеваи сухани ӯ тавачҷуҳ ба

матнҳои мутасаввифа ба дурусти наздиктар аст” (дисс. сах. 91-99). Дар баробари ин, зуҳури аносири сабки воизону маҷлисуён низ дар ҷо-ҷо аз ин осори Аҳмади Ғаззоли ба ҷашм мерасад, ки аз омезаҳои аносири сабки мухталифи насри ирфонӣ ва фалсафӣ паём мерасонад. Баробари ин, истифодаи истилоҳоти ирфонӣ ва дар мавриде шарҳу тафсири онҳо ҷанбаҳои хоси сабки насри орифонро дар осори адиб тақвият бахшидаанд.

Дар идомаи таҳқиқоти дар ин боб анҷомёфта масъалаи истифодаи ашъор дар ҳар ду рисолаи муаллиф мавриди пажӯҳиш қарор гирифтааст. Диссертант бо тақия бар ин мақсад, ки аз 115 байти мавриди истифода дар “Савонех” 84 ададаш ба ҳуди муаллифи он мансубанд, иштиғоли Аҳмади Ғаззолиро ба шеърҳои муқаррар намуда, пешниҳоди қобили тавачҷух манзур қардаст, ки дар баробари осори мансур ин адиби ориф ба сурудани шеър низ рағбат дошта, аз рӯи нусхаҳои мухталифи хаттии осори насрии вай имкони фароҳам овардани маҷмуи ашъораш низ мавҷуд мебошад. Дар фасли охири ин боб масъалаи қорбурди саноеи бадеӣ дар забони эҷоди рисолаҳо баррасӣ шуда, бо далелҳои қотеъ истифодаи ташбеҳ, истиора, киноя, маҷоз, тавсиф ва дигар аносири фасоҳатбахши қалом шарҳу тафсир ёфтааст.

Хулосаи диссертатсия маҷмуи натиҷаҳои аз таҳқиқи мавзӯ бадастомадаро дар 15 банди назарӣ ва 7 банди амалӣ баён намудааст, ки гузардагии доманаи таҳқиқоти илмии муаллифро бозгӯӣ мекунад.

Дар баробари ин дастовардҳо дар диссертатсия баъзе камбудихо низ ба ҷашм мерасанд, ки ислоҳи онҳо барои боз ҳам афзудани хусни қор мусоидат хоҳанд намуд:

1. Боби аввали диссертатсия “Рӯзгор ва осори Аҳмади Ғаззоли” унвон гирифтааст. Вале зимни мутолеа маълум мешавад, ки ду фасли аввали он ба масъалаҳои вазъи сиёсӣ ва иҷтимоӣ ва илмӣ фарҳангии замони зиндагии адиб ва заминаҳои таърихӣ ва иҷтимоӣ пайдоиши осори орифона дар асрҳои XI-XIII бахшида шудааст, ки ин мабодис, ба назари мо, то андозае аз меҳвари аслии таҳқиқ дуртар мебошанд. Беҳтар мебуд, ки ҳар ду фасл муттаҳид қарда шуда, ба таври мухтасар масоили меҳварии мавриди пажӯҳиш дар як бахш баён қарда шуда, нуқоти марбут ба зиндагинома ва мероси адабӣ ирфонии адиб бештар таҳқиқ мешуд.

2. Муттаҳид намудани фаслҳои дувум ва савуми боби дувум низ ба нафъи қори муаллиф аст, зеро имкон дорад, ки меҳварҳои ба ҳам мушобеҳи

таҳқиқии ҳар ду фасл якҷоя ва бо қиёс ба ҳамдигар ба риштаи таҳқиқ
кашида шаванд.

3. Фасли панҷуми боби дувуми диссертатсия “Таъсирпазирии Ағтор
аз “Рисолат-ут-туюр”-и Аҳмади Ғаззоли” ном дорад ва масъала танҳо дар
доираи таъсири як рисолаи муаллиф ба эҷоди Ағтор маҳдуд шудааст. Тавре
дар диссертатсия борҳо ишорат мешавад, “Савонех” низ ба раvнақи
адабиёти форсу тоҷик таъсири матлуб гузоштааст. Агар дар як фасли
алоҳида масъалаи таъсири ҳар ду асари Аҳмади Ғаззоли ба ташаккули
адабиёти ирфонии форсу тоҷик ба таври ҷудогона ва муфассал баррасӣ
мешуд, арзиши диссертатсия боз ҳам афзун мегардид.

4. Масъалаи истифодаи ашъор дар таркиби осори насрии Аҳмади
Ғаззоли аз ҷумлаи мабоҳиси ҷолиб ва қобили тавачҷухе ба шумор меравад,
ки дар боби савуми диссертатсия сурат гирифтааст. Ба назари мо, дар ин
ҷода таҳқиқи бештар ва амиқтар зарур аст, зеро ҳарчанд муаллиф ба хулосае
мерасад, ки аз 115 байти мавриди истифода дар “Савонех” 84 адади он ба
ҳуди Аҳмади Ғаззоли тааллуқ дорад, аммо ин хулосаи қатъӣ буда
наметавонад, чун муқоисаву ҷустурҳои анҷомдода дар матншиносии
ашъори мазкур ҳанӯз ба таври пурра ин хулосаро наметавонанд собит
намоянд.

5. Баъзе аз номгӯи осори мавриди истифода дар феҳристи адабиёти
истифодашуда тибқи талаботи китобшиносӣ зикр нагардидаанд. (Масалан,
шумораҳои 105, 142, 163 ва ғ).

6. Дар матни диссертатсия ва автореферат ғалатҳои имлоиву техникаӣ
дучор мешаванд, ки ислоҳи онҳо бар нафъи кори муаллиф аст.

Камбудихои мазкур ҳаргиз арзиши илмии диссертатсияро кам
намекунанд. Аз муҳтавои диссертатсия маълум мегардад, ки диссертант
вазифаҳои дар назди худ гузоштаашро асосан иҷро кардааст. Автореферат,
монография ва мақолаҳои банаширрасонидаи муҳаққиқ мазмуни асосии
диссертатсияро ифода мекунанд.

Мутобиқати таҳассуси илмии доvталаб ба дараҷаи илмӣ. Дар
умум, метавон таъкид дошт, ки диссертатсияи Саидганизода Саидсултонхон
таҳти унвони “Хусусиятҳои бадеӣ ва услубии насри Аҳмади Ғаззоли” кори
анҷомёфтаи илмӣ маҳсуб ёфта, ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби
додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30
июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ ва муаллифи он
шоистаи дарёфти дараҷаи илмии доктор PhD - доктор аз рӯи ихтисоси

6D021400- Адабиётшиносӣ (6D021403-Таърихи адабиёт, равобити адабӣ) мебошад.

Такриз дар ҷаласаи кафедраи адабиёти тоҷики Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» аз 30-юми майи соли 2023, суратҷаласаи №11 муҳокима ва тасдиқ гардид. Дар ҷаласаи кафедра иштирок доштанд: 15 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» - 15 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Раиси ҷаласа:

мудири кафедраи адабиёти тоҷики

ДДБ ба номи Носири Хусрав,

номзади илмҳои филологӣ:

Аҳмадов Сафармад
Гадомадович

Эксперт:

доктори илмҳои филологӣ,

профессори кафедраи адабиёти тоҷики

ДДБ ба номи Носири Хусрав

Тағаймуродов Рустам
Ҳақимович

Котиби илмӣ ҷаласа:

номзади илми филология, саромӯзгори

кафедраи адабиёти тоҷик

Ҳақимов Саъдулло
Тағаймуродович

Имзоҳои С. Аҳмадов, Р.Тағаймуродов ва С. Ҳақимовро

тасдиқ мекунам:

Сардори шӯбаи кадрҳо ва корҳои

махсуси Донишгоҳи давлатии Бохтар

ба номи Носири Хусрав

Шукурзод Чамшед
Абдуалим

Суроғи муассисаи пешбар:

735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

шаҳри Бохтар, кӯчаи Айни 67,

Тел: (832 22) 2-45-20; 2-22-53. E-mail: ktsu78@mail.ru

« 30 » 05 соли 2023